

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro
2004 m. vasario 5 d. įsakymu Nr. ISAK-171
(Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo
ministro 2014 m. sausio 14 d. įsakymo
Nr. V-19 redakcija)

VIDURINIO UGDYMO PROGRAMŲ AKREDITACIJOS KRITERIJAI IR JOS VYKDYMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vidurinio ugdymo programų akreditacijos kriterijai ir jos vykdymo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) nustato vidurinės mokyklos tipui priskiriamų mokyklų ir profesinio mokymo įstaigų vykdomų vidurinio ugdymo programų akreditacijos tikslą, uždavinius, principus ir kriterijus, akreditavimo organizavimą ir vykdymą, apeliacijų nagrinėjimo tvarką.

2. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Tvarkos aprašu, kitais teisės aktais, vidurinio ugdymo programų akreditavimą organizuoja ir koordinuoja Švietimo ir mokslo ministerija.

II. VIDURINIO UGDYMO PROGRAMŲ AKREDITACIJOS TIKSLAS, UŽDAVINIAI IR PRINCIPAI

3. Vidurinio ugdymo programų akreditacijos tikslas – įvertinti ir nustatyti, ar vidurinių mokyklų ir profesinio mokymo įstaigų (toliau – mokykla) vidurinio ugdymo programų įgyvendinimo kokybė atitinka Tvarkos apraše nustatytus vidurinio ugdymo programų akreditacijos kriterijus, kad vidurinės mokyklos galėtų būti priskirtos gimnazijos tipui, o profesinio mokymo įstaigų bendrojo ugdymo skyriai galėtų būti pertvarkyti į gimnazijų skyrius.

4. Vidurinio ugdymo programų akreditacijos uždaviniai:

4.1. padėti mokyklų vadovams, jų pavaduotojams ugdymui ir (ar) ugdymo skyrių vedėjams, mokytojams ir švietimo pagalbos specialistams tobulinti gebėjimus organizuoti ugdymo procesą, atitinkantį mokinių amžių, gebėjimus ir ugdymosi poreikius;

4.2. skatinti mokyklas, mokyklų savininko teises ir pareigas įgyvendinančias institucijas (dalyvių susirinkimus), savininkus sukurti materialinę bazę vidurinio ugdymo programų įgyvendinimo kokybei garantuoti;

4.3. sukurti šalyje gimnazijos tipui priskiriamų mokyklų ir profesinio mokymo įstaigų, įgyvendinančių akredituotas vidurinio ugdymo programas, tinklą.

5. Vidurinio ugdymo programų akreditacijos principai:

5.1. visuotinumas. Atliekamas visų vidurinių mokyklų, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos (dalyvių susirinkimai), savininkai planuoja priskirti gimnazijos tipui, ir profesinio mokymo įstaigų vykdomų vidurinio ugdymo programų vertinimas;

5.2. objektyvumas. Mokyklos vidurinio ugdymo programos kokybė vertinama pagal Tvarkos apraše nustatytus vidurinio ugdymo programų akreditacijos kriterijus, pasitikima mokyklos teikiama informacija, naudojami esami duomenys;

5.3. skatinimas. Pozityviu akreditavimo vykdytojų požiūriu į mokyklos veiklos praktiką mokykla skatinama nuolat tobulinti ugdymo kokybės vadybą;

5.4. viešumas. Vidurinio ugdymo programų akreditavimo ir apeliacijų nagrinėjimo procedūros vykdomos viešai.

III. VIDURINIO UGDYMO PROGRAMŲ AKREDITACIJOS KRITERIJAI

6. Vidurinio ugdymo programų akreditacijos kriterijai:

6.1. vidurinės mokyklos vykdoma vidurinio ugdymo programa vertinama pagal akreditacijos kriterijus, pateikiamus Tvarkos aprašo 1 priede;

6.2. profesinio mokymo įstaigos, suaugusiųjų mokyklos, suaugusiųjų ir jaunimo mokyklos vykdoma vidurinio ugdymo programa vertinama pagal akreditacijos kriterijus, pateikiamus Tvarkos aprašo 2 priede;

6.3. vidurinės mokyklos, vykdančios specializuoto ugdymo krypties programą, vykdoma vidurinio ugdymo programa vertinama pagal akreditacijos kriterijus, pateikiamus Tvarkos aprašo 3 priede;

6.4. vidurinės mokyklos, skirtos mokiniams, turintiems didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų, vykdoma vidurinio ugdymo programa vertinama pagal akreditacijos kriterijus, pateikiamus Tvarkos aprašo 4 priede;

6.5. vidurinės mokyklos, skirtos mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių dėl nepalankių aplinkos veiksnių, vykdoma vidurinio ugdymo programa vertinama pagal akreditacijos kriterijus, pateikiamus Tvarkos aprašo 5 priede.

IV. AKREDITAVIMO ORGANIZAVIMAS IR VYKDYMAS

7. Akreditavimą vykdo Vidurinio ugdymo programos akreditacijos komisija (toliau – Komisija) ir vertinimo grupės.

8. Komisija sudaroma iš 9 narių: Švietimo ir mokslo ministerijos, savivaldybių administracijų švietimo padalinių, Lietuvos gimnazijų asociacijos atstovų. Komisijos personalinę sudėtį 2 metų kadencijai tvirtina švietimo ir mokslo ministras. Komisijos pirmininku skiriamas švietimo ir mokslo viceministras.

9. Komisija svarsto ir priima nutarimus, kuriuos teikia švietimo ir mokslo ministrui:

9.1. dėl mokyklų vidurinio ugdymo programų akreditavimo plano, kuris sudaromas atsižvelgiant į mokyklų savininko teises ir pareigas įgyvendinančių institucijų (dalyvių susirinkimų), savininkų ar jų atstovų paraiškas, parengtas pagal Tvarkos aprašo 6 priede pateikiamą formą. Paraiškos teikiamos tų mokyklų, kurios atitinka bendruosius ir specialiuosius mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, kriterijus, nustatytus Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. birželio 29 d. nutarimu Nr. 768 „Dėl mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių patvirtinimo“;

9.2. dėl konkrečios mokyklos vykdomos vidurinio ugdymo programos akreditacijos ar akreditavimo datos nukėlimo, dėl mokyklos vidurinio ugdymo programos pakartotinio vertinimo;

9.3. dėl siūlymų mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai (dalyvių susirinkimui), savininkui pakeisti mokyklos tipą;

9.4. dėl vertinimo grupių konkrečių mokyklų vidurinio ugdymo programoms įvertinti sudarymo.

10. Komisija atsako už nešališką mokyklų vidurinio ugdymo programų akreditaciją.

11. Vertinimo grupė sudaroma konkrečiai mokyklai iš 3 akreditavimo ekspertų: Švietimo ir mokslo ministerijos atstovų ir laisvai samdomų gimnazijų vadovų, gimnazijų vadovų pavaduotojų ugdymui, profesinio mokymo įstaigų gimnazijų skyrių vedėjų ir kt. Prireikus pasitelkiamas psichologas, specialusis pedagogas ar socialinis pedagogas. Vertinimo grupei vadovauja Švietimo ir mokslo ministerijos atstovas. Vertinimo grupės vadovu ir nariais

negali būti asmenys, kuriuos su mokyklos vadovu sieja darbo santykiai ar artimi giminystės arba svainystės ryšiai.

12. Vertinimo grupė mokykloje nustato įgyvendinamos vidurinio ugdymo programos atitiktį akreditacijos kriterijams, parengia ir pateikia Komisijai vertinimo pažymą ir ataskaitą.

13. Vertinimo grupių vadovai ir nariai atsako už objektyvų ir pagrįstą įvertinimą, už ataskaitose ir pažymose pateiktų faktų teisingumą ir išvadų tikslumą.

14. Vertinimo grupės vadovas, naudodamasis Švietimo informacinių technologijų centro ir Nacionalinio egzaminų centro duomenų bazių informacija, įvertina duomenis apie mokinių, kurie mokosi pagal vidurinio ugdymo programą, mokymosi sėkmingumą ir pasiekimus, nustato jų atitiktį akreditacijos kriterijams, parengia dalį ataskaitos ir aptaria su mokyklos vadovu (išskyrus mokyklas, skirtas mokiniams, dėl nepalankių aplinkos veiksnių turintiems specialiujų ugdymosi poreikių).

15. Mokyklų trumpiau nei trejus metus vykdoma vidurinio ugdymo programa akredituojama trejiems metams nevertinant 11–12 klasių mokinių mokymosi sėkmingumo ir pasiekimų kriterijų. Po trejų metų vykdomas pakartotinis vidurinio ugdymo programos akreditavimas.

16. Kai mokykla vykdo privalomą akreditacijos kriterijų, turi privalomą 11–12 klasių mokinių mokymosi sėkmingumo ir pasiekimų balų skaičių, atitiktis kitiems akreditacijos kriterijams nebevertinama, jei per paskutinius trejus metus mokykloje buvo atliktas veiklos išorinis vertinimas vadovaujantis švietimo ir mokslo ministro patvirtinta Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo ir formaliojo profesinio mokymo programas, veiklos išorinio vertinimo organizavimo ir vykdymo tvarka. Visų mokyklos veiklos sričių kokybė turi būti įvertinta ne žemiau kaip 2 lygiu (nėra įvertinimo 1 lygiu ir „N“), išskyrus temas „Pagalba mokiniui“, „Personalo valdymas“ ir „Materialinių išteklių valdymas“, pagal kurias kokybė turi būti įvertinta ne žemiau kaip 3 lygiu.

17. Jei už mokinių, kurie mokosi pagal vidurinio ugdymo programą, mokymosi sėkmingumą ir pasiekimus mokykla surenka ne mažiau kaip 14 balų iš 21 (išskyrus mokyklas, skirtas mokiniams, dėl nepalankių aplinkos veiksnių turintiems specialiujų ugdymosi poreikių) ir atitinka privalomą kriterijų, vertinimo grupės vadovas su mokyklos vadovu suderina vertinimo laiką. Mokyklai surinkus mažiau kaip 14 balų, vertinimo grupės vadovas parengia ataskaitą ir siūlo Komisijai vidurinio ugdymo programos neakredituoti arba nukelti akreditavimo datą.

18. Mokyklai surinkus ne mažiau kaip 14 balų vertinimo grupės vadovas kartu su vertinimo grupe parengia mokyklos vidurinio ugdymo programos vertinimo planą, kuriame kiekvienam grupės nariui tarpusavio susitarimu pagal kompetenciją paskiriamos užduotys, numatoma darbų eiga, terminai, pokalbiai su mokyklos vadovu, jo pavaduotojais ugdymui ir (ar) ugdymo skyrių vedėjais, mokytojais ir švietimo pagalbos specialistais, mokiniais, tėvais ir kt.

19. Vertinimo grupės nariai iki akreditavimo pradžios pagal darbų pasiskirstymą išanalizuoja mokyklos veiklos dokumentus, informaciją, pateiktą mokyklos interneto svetainėje, duomenis, esančius Švietimo informacinių technologijų centro, Švietimo aprūpinimo centro duomenų bazėse, ir pasirengia pokalbiams mokykloje.

20. Prieš savaitę iki akreditavimo pradžios su mokyklos vidurinio ugdymo programos vertinimo planu vertinimo grupės vadovas supažindina akredituojamos mokyklos vadovą ir informuoja savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją (dalyvių susirinkimą), savininką ar jų įgaliotą asmenį.

21. Ne ilgiau kaip per tris darbo dienas vertinimo grupė nustato įgyvendinamos vidurinio ugdymo programos atitiktį akreditacijos kriterijams. Dirbant vertinimo grupei mokykloje stebėtojo teisėmis gali dalyvauti savininko teises ir pareigas įgyvendinančios

institucijos (dalyvių susirinkimo), savininko atstovas. Preliminarios vertinimo išvados aptariamoms su mokyklos administracija.

22. Atlikusi vertinimą mokyklos vertinimo grupė (vertinimo grupės vadovas) per 10 darbo dienų parengia ataskaitą ir pažymą dėl vidurinio ugdymo programos įgyvendinimo kokybės mokykloje (toliau – pažyma) pagal Tvarkos aprašo 7 priede pateikiamą formą ir suformuluoja vertinimo išvadą.

23. Vertinimo išvados gali būti tokios:

23.1. mokyklai gavus ne mažiau kaip 2/3 galimų balų ir taškų arba mokyklai gavus ne mažiau kaip 2/3 galimų balų, atitinkant privalomą kriterijų ir išorės vertinimo metu visų mokyklos veiklos sričių kokybė buvo įvertinta 2–4 lygiais, arba mokyklai, skirtai mokiniams, dėl nepalankių aplinkos veiksnių turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, gavus ne mažiau kaip 2/3 galimų taškų – mokykloje vykdomą vidurinio ugdymo programą siūloma akredituoti;

23.2. mokyklai gavus mažiau kaip 2/3 galimų balų ar taškų – mokykloje vykdomos vidurinio ugdymo programos siūloma neakredituoti arba akreditaciją atidėti vieneriems metams;

23.3. mokyklai gavus 1/3 ir mažiau galimų balų ar taškų – mokykloje vykdomos vidurinio ugdymo programos siūloma neakredituoti.

24. Su ataskaita ir pažyma mokyklos vadovas supažindinamas pasirašytinai, jam vertinimo grupės vadovas įteikia ataskaitos ir pažymos antrą egzempliorių, kopija įteikiama mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai (dalyvių susirinkimui), savininkui ar jų įgaliotam asmeniui.

25. Ataskaita ir pažyma pateikiama Komisijai. Komisija, išnagrinėjusi vertinimo grupės vadovo pateiktus dokumentus ir nustačiusi, kad ataskaitoje pateikti faktai ir argumentai neatitinka kriterijų ir jų požymių įvertinimo, išvada nepakankamai pagrįsta ir/ar dokumentai parengti ne pagal nustatytus reikalavimus, priima nutarimą pratęsti akreditavimo laiką (ne ilgiau kaip dviem darbo dienoms), dokumentus grąžina vertinimo grupės vadovui papildyti ar pataisyti. Dokumentai svarstomi kitame posėdyje.

26. Komisija, dalyvaujant vertinimo grupės vadovui ir mokyklos vadovui, priima nutarimą siūlyti švietimo ir mokslo ministrui vieną iš šių sprendimų:

26.1. mokykloje vykdomą vidurinio ugdymo programą akredituoti;

26.2. mokykloje vykdomos vidurinio ugdymo programos akreditaciją atidėti;

26.3. mokykloje vykdomos vidurinio ugdymo programos neakredituoti, siūlyti mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai (dalyvių susirinkimui), savininkui nutraukti vidurinio ugdymo programos vykdymą ir pakeisti mokyklos tipą.

27. Švietimo ir mokslo ministras, atsižvelgdamas į Komisijos siūlymą, priima sprendimą dėl vidurinio ugdymo programos akreditacijos. Švietimo ir mokslo ministro įsakymas dėl mokyklos vidurinio ugdymo programos akreditacijos išsiunčiamas mokyklos vadovui, įsakymo kopija – mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai (dalyvių susirinkimui), savininkui.

V. APELIACIJŲ TEIKIMAS IR SVARSTYMAS

28. Mokyklos vadovas, mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai (dalyvių susirinkimui), savininkui ar jų įgaliotam asmeniui raštu pritarus, per dešimt darbo dienų po ataskaitos ir pažymos įteikimo turi teisę pateikti argumentuotą apeliaciją Komisijai.

29. Komisija, išklausiusi visų suinteresuotų šalių paaiškinimus, išnagrinėjusi dokumentus ir nustačiusi, kad vertinimo grupė pažeidė vertinimo procedūras ar nepagrindė įvertinimo, suformulavo nepagrįstą išvadą, priima nutarimą sudaryti iš akreditavimo ekspertų vertinimo grupę papildomam vertinimui atlikti. Papildomam įvertinimui mokykloje,

dalyvaujant mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos (dalyvių susirinkimo), savininko atstovui, skiriamos ne daugiau kaip dvi darbo dienos. Papildomo vertinimo grupė parengia ataskaitą ir pažymą.

30. Komisija per 2 mėnesius po apeliacijos įteikimo datos priima nutarimą dėl mokyklos vidurinio ugdymo programos akreditacijos. Į Komisijos posėdį kviečiama visa papildomo vertinimo grupė, mokyklos vadovas ir mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos (dalyvių susirinkimo), savininko atstovas.

31. Komisija išnagrinėja vertinimo grupės, atlikusios papildomą vertinimą, išvadas ir priima atitinkamą nutarimą, kurį teikia švietimo ir mokslo ministrui.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

32. Vertinimo grupių nariai (akreditavimo ekspertai) rengiami pagal švietimo ir mokslo ministro patvirtintą programą.

33. Kandidatai į akreditavimo ekspertus turi turėti aukštąjį universitetinį (arba jam prilygintą) išsilavinimą, pedagogo kvalifikaciją ir ne mažesnę kaip trejų metų vadybinio darbo stažą (gimnazijų vadovai, jų pavaduotojai ugdymui turi turėti vadybinę kvalifikacinę kategoriją), baigti 46 valandų mokymo programą, išlaikyti įskaitą ir gauti Švietimo konsultanto (vidurinio ugdymo programos akreditavimo eksperto) pažymėjimus.

34. Akreditavimo ekspertų (gimnazijų vadovų, gimnazijų vadovų pavaduotojų ugdymui, ugdymo skyrių vedėjų, profesinių mokymo įstaigų gimnazijų skyrių vedėjų, psichologų, specialiųjų, socialinių pedagogų, kitų laisvai samdomų akreditavimo ekspertų) darbą Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka apmoka Švietimo ir mokslo ministerija.
